

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

25 грудня 2024 р.

Київ

№ 94-р/тк

Про закриття провадження
у справі № 130-26.13/24-16

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Комітет), створена відповідно до наказу Голови Антимонопольного комітету України від 24.12.2024 № 112-ОД, розглянувши матеріали справи № 130-26.13/24-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції суб'єктом господарювання в особі товариства з обмеженою відповідальністю «МАСТЕР-АВІА» (далі – ТОВ «МАСТЕР-АВІА») та «Інформація, доступ до якої обмежено», передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Справа № 130-26.13/24-16, Справа), та подання з попередніми висновками від 25.11.2024 № 130-26.13/24-16/444-спр,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Комітет розпочав розгляд Справи за результатами розгляду заяв товариства з обмеженою відповідальністю «Транс-Аерохендлінг» (далі – ТОВ «Транс-Аерохендлінг», Товариство, Заявник) від 13.07.2015 № 392-07/15 (вх. Комітету № 8-01/79-АМ від 13.07.2015) та від 13.07.2015 № 393-07/15 (вх. Комітету № 8-01/80-АМ від 13.07.2015) щодо порушення, на думку Товариства, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (2) Товариство повідомило, що під час реєстрації ТОВ «Транс-Аерохендлінг» в «Інформація, доступ до якої обмежено» пасажирів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина) «Інформація, доступ до якої обмежено» та ТОВ «МАСТЕР-АВІА» навмисно знеструмили стійки реєстрації пасажирів та багажні стрічки, що перешкодило Товариству здійснити свою господарську діяльність.
Також ТОВ «Транс-Аерохендлінг» зверталось до «Інформація, доступ до якої обмежено» із замовленням перепусток для своїх працівників, однак «Інформація, доступ до якої обмежено» відмовляло у видачі перепусток співробітникам ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на територію «Інформація, доступ до якої обмежено»

2. ЗАЯВНИК

- (3) ТОВ «Транс-Аерохендлінг» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), яке відповідно до виданих Державною авіаційною службою України Сертифікатів відповідності здійснювало на території «Інформація, доступ до якої обмежено» комплекс послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- ТОВ «Транс-Аерохендлінг»¹ 20 листопада 2020 року змінило назву на ТОВ «Скайлайн-Хендлінг».

3. ВІДПОВІДАЧ

- (4) Суб'єкт господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено» та «Інформація, доступ до якої обмежено» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (5) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» контроль – вирішальний вплив однієї чи декількох пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання чи його частини, який здійснюється безпосередньо або через інших осіб, зокрема, завдяки: праву володіння чи користування всіма активами чи їх значною частиною; праву, яке забезпечує вирішальний вплив на формування складу, результати голосування та рішення органів управління суб'єкта господарювання; укладенню договорів і контрактів, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання; заміщенню посади керівника, заступника керівника спостережної ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу суб'єкта господарювання особою, яка вже обіймає одну чи кілька із зазначених посад в інших суб'єктах господарювання; обійманню більше половини посад членів спостережної ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів суб'єкта господарювання особами, які вже обіймають одну чи кілька із зазначених посад в іншому суб'єкті господарювання. Пов'язаними особами є юридичні та/або фізичні особи, які спільно або узгоджено здійснюють господарську діяльність, у тому числі спільно або узгоджено чинять вплив на господарську діяльність суб'єкта господарювання. Зокрема, пов'язаними фізичними особами вважаються такі, які є подружжям, батьками та дітьми, братами та (або) сестрами;
- суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими. Суб'єктами господарювання визнаються також органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності. Господарською діяльністю не вважається діяльність фізичної особи з придбання товарів народного споживання для кінцевого споживання.

¹Листом від 11.10.2021 № 228/10-21 (вх. Комітету № 8-07/4579 від 18.10.2021) ТОВ «Скайлайн-Хендлінг» повідомило Комітет, що 20.11.2020 відповідно до Виписки з ЄДР № 261894687847 відбулася зміна найменування товариства з ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на ТОВ «Скайлайн-Хендлінг». Також 28.02.2024 згідно з Протоколом загальних зборів учасників ТОВ «Транс-Аерохендлінг» від 28.02.2022 № 28/02/2020 відбулася зміна власника та керівництва ТОВ «Транс-Аерохендлінг».

- (6) «Інформація, доступ до якої обмежено» є суб'єктом господарювання у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», який здійснює діяльність щодо «Інформація, доступ до якої обмежено», який видавала Державна авіаційна служба України, який засвідчує, що «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (7) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» є суб'єктом господарювання у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», який відповідно до виданих Державною авіаційною службою України Сертифікатів відповідності та Генеральної угоди від 01.01.2014 № МА 9/14 «Про надання послуг з наземного обслуговування ПС», укладених із «Інформація, доступ до якої обмежено», надає послуги «Інформація, доступ до якої обмежено» в «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (8) Рішенням Київської міської ради від 17.02.2011 № 28/5415 «Про передачу майна територіальної громади міста Києва в оренду на конкурсних засадах» (далі – Рішення) було вирішено передати комплекси будівель, споруд та обладнання, розташовані за адресами: «Інформація, доступ до якої обмежено», які належать до комунальної власності територіальної громади м. Києва та перебувають на балансі «Інформація, доступ до якої обмежено», в оренду ТОВ «МАСТЕР-АВІА» як переможцю конкурсу строком на 49 років та встановити річну орендну плату в розмірі 6 відсотків від вартості майна, визначеної звітом про незалежну експертну оцінку на момент укладання договору оренди (див. пункт 1 Рішення).
- (9) Згідно з пунктом 4 цього Рішення доручено «Інформація, доступ до якої обмежено» укласти договір оренди з ТОВ «МАСТЕР-АВІА» в установленому порядку.
- (10) Відповідно до Договору оренди комплексів будівель, споруд і обладнання, що перебуває в комунальній власності Територіальної громади міста Києва» від 18.07.2011 № 240-2011, укладеного між «Інформація, доступ до якої обмежено» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА», погодженого Головним управлінням Комунальної власності міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської державної адміністрації), «Інформація, доступ до якої обмежено» (Орендодавець) передає, а ТОВ «МАСТЕР-АВІА» (Орендар) приймає у строкове платне користування комплекси будівель, споруд та обладнання, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва, закріпленої за «Інформація, доступ до якої обмежено» на праві господарського відання, та вартість яких визначена Звітом про експертну оцінку майна.
- (11) «Інформація, доступ до якої обмежено» (далі – Комітент) уклало з ТОВ «МАСТЕР-АВІА» (далі – Комісіонер) договір комісії від 16.08.2011 № 298-2011 (далі – Договір комісії) на строк до 31.12.2012. За відсутності письмової заяви від однієї зі сторін про припинення або зміну умов договору він вважається продовженим на кожний наступний календарний рік. За інформацією «Інформація, доступ до якої обмежено» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА»: *«Договір комісії від 16.08.2011 № 298-2011 діє і буде чинним до 31.12.2017, а у разі, якщо до того часу жодна зі сторін не надасть іншій стороні письмову заяву про його припинення, дія Договору буде пролонгована на наступний календарний рік відповідно до пунктів 7.2 та 7.3 Додаткової угоди № 5 до Договору».*
- (12) Відповідно до зазначеного Договору комісії:
«1.1. В порядку і на умовах договору та за заявкою Авіаперевізників, що виконують рейси через Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни) (надалі – Покупці) Комісіонер здійснює від свого імені операції з продажу Послуг Комітента, а саме:
- забезпечення посадки-зльоту повітряних суден (далі ПС);
- забезпечення посадки-зльоту ПС у нічний час;

- забезпечення авіаційної безпеки пасажирського ПС;
- забезпечення наднормативної стоянки ПС;
- надання місць стоянок (далі МС) для базування ПС;
- надання послуг з перед рейсового медичного огляду, все разом надалі (Послуги).

1.2. Комісіонер за дорученням Комітента та за винагороду, шляхом підписання відповідних договорів з Покупцями, резидентами та нерезидентами, здійснює від свого імені операції з продажу послуг за цінами, встановленими відповідними наказами Міністерства транспорту та зв'язку України² для Міжнародного аеропорту «Київ» (Жуляни), а за надання МС для ПС та надання послуг з перед рейсового медичного огляду екіпажів – встановленими Комітентом і узгодженими сторонами у Додатку 1 до Договору.

1.3. За здійснення продажу Послуг Комітент сплачує Комісіонеру винагороду в порядку і на умовах Договору.

2.1. Комісіонер зобов'язується та має право:

2.1.3 Укладати від свого імені договори з Покупцями на надання Послуг.

2.1.5. При укладанні відповідних договорів з покупцями діяти в інтересах Комітента.

2.2. Комітент зобов'язується та має право:

2.2.1. Надавати Послуги за заявкою Покупців у відповідності з вимогами нормативних документів та інструкцій, що регламентують надання Послуг».

- (13) Згідно з підпунктом 2.2.4 Додаткової угоди №5 від 01.01.2014 до Договору комісії № 298-2011 від 16.08.2011 Комітент «Інформація, доступ до якої обмежено» зобов'язується та має право погоджувати договори про надання послуг між Комісіонером (ТОВ «МАСТЕР-АВІА») та авіаперевізниками й надавати свої пропозиції щодо внесення відповідних змін та в разі потреби забезпечувати Комісіонера додатковою інформацією для укладання договорів з авіаперевізниками.
- (14) Отже, Комісіонер – ТОВ «МАСТЕР-АВІА» за дорученням Комітента – «Інформація, доступ до якої обмежено» та за винагороду здійснює від свого імені операції з продажу послуг Комітента (частина яких відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.07.2010 № 590 «Про затвердження переліку спеціалізованих послуг аеропортів» є спеціалізованими послугами аеропортів та належать до сфери природної монополії) шляхом підписання відповідних договорів з авіаперевізниками (стандартні угоди про наземне обслуговування укладені між обслуговуючою компанією та перевізником), а Комітент погоджує ці договори та надає послуги.
- (15) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» за погодженням з «Інформація, доступ до якої обмежено» уклало угоди з авіаперевізниками, у додатках до яких вказані аеропортові збори за обслуговування повітряних суден і пасажирів в «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (16) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» мало Сертифікати відповідності, а саме³:
- наземного адміністрування в аеропорту;
 - обслуговування пасажирів, багажу;
 - забезпечення спецтранспортом та засобами механізації – комплекс заходів з виконання наземних транспортних послуг, необхідних для авіаційної діяльності;
 - обслуговування на пероні та містах стоянок ПС;

²На сьогодні – Міністерство розвитку громад та територій України.

³Листом від 25.04.2024 № МА 1.01-02-24-144/1 (вх. Комітету № 8-07/5891 від 25.04.2024) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» повідомило Комітет, що з 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» призупинило свою діяльність на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено»

- прийому, зберігання, підготовки до видачі на заправку засобів заправки та заправлення повітряних суден авіапаливом, у тому числі авіапаливом із вмістом ПВК присадки «І-М»; лабораторний контроль якості авіа ПММ та технічних рідин; злив авіапалива з повітряних суден.

- (17) Згідно з отриманими Сертифікатами відповідності та укладеною між «Інформація, доступ до якої обмежено» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА» Генеральною угодою про комерційне виконання послуг із наземного обслуговування ПС (далі – Генеральна угода) від 01.01.2014 № 9/14 ТОВ «МАСТЕР-АВІА» надавало на території «Інформація, доступ до якої обмежено» повний комплекс послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (18) Відповідно до підпункту 1.1 пункту 1 Генеральної угоди Обслуговуюча компанія (ТОВ «МАСТЕР-АВІА») надає комплекс «Інформація, доступ до якої обмежено», а Аеропорт створює необхідні для цього умови, надаючи Обслуговуючій компанії свою інфраструктуру та для своєчасного і якісного надання послуг координує взаємодію Обслуговуючої компанії з Аеропортом, представниками авіаперевізників, третіми особами, що надають послуги на території Аеропорту.
- (19) Крім того, відповідно до Генеральної угоди Обслуговуюча компанія зобов'язується, зокрема, залучати Перевізників, укладати з ними відповідні договори на виконання рейсів через Аеропорт і надання послуг за погодженням із Генеральним директором Аеропорту (підпункт 4.1.1 пункту 4).
- (20) Водночас Аеропорт зобов'язується, зокрема, надавати Обслуговуючій компанії доступ до елементів інфраструктури Аеропорту настільки, наскільки це необхідно Обслуговуючій компанії для надання послуг (підпункт 4.2.4 пункту 4).
- (21) Разом із тим згідно з підпунктами «в» та «д» підпункту 4.3.1 пункту 4 Генеральної угоди Обслуговуюча компанія має право:
- мати повний доступ до інфраструктури Аеропорту, необхідної для надання послуг;
 - залучати для надання **«Інформація, доступ до якої обмежено» на «Інформація, доступ до якої обмежено» сертифіковані хендлінгові компанії шляхом укладання відповідних договорів.**
- (22) Отже, «Інформація, доступ до якої обмежено» надало ТОВ «МАСТЕР-АВІА» право на виконання частини функцій аеропорту, у тому числі й право на залучення інших суб'єктів господарювання (хендлінгових компаній) для надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (23) Водночас окремі функції аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено» виконувало самостійно, зокрема, щодо видачі перепусток у контрольну зону Аеропорту⁴.
- (24) В той же час рішенням Комітету від 23.09.2010 № 484-р надано дозвіл ТОВ «МАСТЕР-АВІА» на одержання в оренду активів у вигляді цілісного майнового комплексу, а саме комплексу будівель та споруд «Інформація, доступ до якої обмежено», крім злітно-посадкової смуги та об'єктів соціальної сфери.

⁴Листом від 25.04.2024 № 053/02/1/7-48 (вх. Комітету № 8-07/5863 від 25.04.2024) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомило Комітет, що з 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, не може здійснювати авіаційну діяльність та іншу прибуткову діяльність.

- (25) Метою вищезазначеної концентрації був розвиток аеровокзального комплексу «Інформація, доступ до якої обмежено» та будівництво нового міжнародного пасажирського терміналу «Інформація, доступ до якої обмежено» пропускною спроможністю 320 пасажирів на годину й площею 12 000 метрів квадратних, та реструктуризація останнього з метою ефективної роботи підприємства й отримання максимального прибутку й подальшого розвитку підприємства як на регіональному, так і міжнародному ринках.
- (26) За результатами розгляду заяви про надання дозволу на концентрацію були зроблені висновки, що одержання ТОВ «МАСТЕР-АВІА» в оренду активів у вигляді цілісного майнового комплексу, а саме: комплексу будівель та споруд «Інформація, доступ до якої обмежено», крім злітно-посадкової смуги та об'єктів соціальної сфери, не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на відповідних товарних ринках міста Києва.
- (27) Отже, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» має вирішальний вплив на господарську діяльність «Інформація, доступ до якої обмежено» завдяки переданим у користування активам – цілісного майнового комплексу, а також наданого права щодо укладання договорів і контрактів як з авіакомпаніями, так і з суб'єктами господарювання (хендлінговими компаніями) для надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (28) Враховуючи наведене, «Інформація, доступ до якої обмежено» передало ТОВ «МАСТЕР-АВІА» частину функцій аеропорту, при виконанні яких «Інформація, доступ до якої обмежено» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА» пов'язані між собою відносинами контролю, а отже, є єдиним суб'єктом господарювання у значенні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (29) Розпорядженням заступника Голови Комітету – державного уповноваженого від 25.02.2016 № 07/44-р розпочато розгляд Справи № 130-26.13/24-16. Листом Комітету від 26.02.2016 № 130-29/07-1967 надіслано розпорядження про початок розгляду справи до «Інформація, доступ до якої обмежено». Листом Комітету від 26.02.2016 № 130-29/07-1968 надіслано розпорядження про початок розгляду справи до ТОВ «МАСТЕР-АВІА». Листом Комітету від 26.02.2016 № 130-29/07-1966 надіслано розпорядження про початок розгляду справи до ТОВ «Транс-Аерохендлінг».
- (30) Під час збору та аналізу доказів у Справі виявлено в діях ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50, частиною першою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді здійснення суб'єктами господарювання антиконкурентних узгоджених дій шляхом укладення Договору комісії від 16.08.2011 № 298-2011, які призвели до обмеження конкуренції на ринку спеціалізованих послуг у межах території «Інформація, доступ до якої обмежено».
- У зв'язку із цим, розпорядженням заступника Голови Комітету – державного уповноваженого від 23.02.2017 № 07/38-р розпочато розгляд Справи № 130-26.13/20-17 про порушення ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді здійснення суб'єктами господарювання антиконкурентних узгоджених дій.
- (31) Оскільки розгляд Справи був пов'язаний зі справою № 130-26.13/20-17, розпорядженням заступника Голови Комітету – державного уповноваженого від 01.08.2018 № 07/148-р

зупинено розгляд Справи.

- (32) Комітет прийняв рішення від 15.11.2018 № 635-р у справі № 130-26.13/20-17, яким визнано, що ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» вчинили порушення, передбачене пунктом 1 статті 50, частиною першою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді здійснення антиконкурентних узгоджених дій шляхом укладення Генеральної угоди про комерційне виконання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» від 01.01.2014 № 9/14, які призвели до обмеження конкуренції на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено» в межах території «Інформація, доступ до якої обмежено», та накладено штраф. ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» оскаржили рішення Комітету до суду.
- (33) Рішенням Господарського суду міста Києва від 18.04.2019 у справі № 910/163/19 позов ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» задоволено. Визнано недійсним та скасовано рішення Комітету від 15.11.2018 № 635-р у справі № 130-26.13/20-17. Постановою Північного апеляційного господарського суду від 08.01.2020 у справі № 910/163/19 апеляційну скаргу Комітету на рішення Господарського суду міста Києва від 18.04.2019 у справі № 910/163/1 залишено без задоволення, рішення Господарського суду міста Києва від 18.04.2019 у справі № 910/163/1 залишено без змін. У постанові Верховного Суду України від 14.05.2020 у справі № 910/163/19 суд дійшов висновків, що звертаючись із касаційною скаргою, Комітет не спростував наведених висновків попередніх судових інстанцій та не довів неправильного застосування ними норм матеріального і процесуального права як необхідної передумови для скасування прийнятих ними судових рішень.
- (34) Після закінчення розгляду судами справи № 910/163/19 від 22.01.2019, у якій оскаржувалося рішення Комітету від 15.11.2018 № 635-р у справі № 130-26.13/20-17 про порушення «Інформація, доступ до якої обмежено» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА» законодавства про захист економічної конкуренції, розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 23.09.2020 № 07/264-р розгляд Справи було поновлено.
- (35) Після поновлення розгляду Справи Комітет надіслав вимоги про надання інформації та отримав відповіді від:
- ТОВ «МАСТЕР-АВІА» від 23.12.2020 № 130-29/07-17932. Листом від 11.01.2021 № М-1.1-14-10 (вх. Комітету № 8-07/304 від 11.01.2021) отримано відповідь від ТОВ «МАСТЕР-АВІА»;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 23.12.2020 № 130-29/07-17933. Листом від 05.01.2021 № 5.2-1.7-08 (вх. Комітету № 8-07/353 від 12.01.2021) отримано відповідь від «Інформація, доступ до якої обмежено»;
 - ТОВ «СКАЙЛАЙН-ХЕНДЛІНГ» від 24.09.2021 № 130-29/07-13879. Листом від 11.10.2021 № 228/10-21 (вх. Комітету № 8-07/4579 від 18.10.2021) отримано відповідь від ТОВ «СКАЙЛАЙН-ХЕНДЛІНГ»;
 - ТОВ «МАСТЕР-АВІА» від 23.09.2022 № 130-26.13/07-2012е. Листом від 14.10.2022 № МА-1.01-02-14 (вх. Комітету № 8-07/304 від 11.01.2021) отримано відповідь від ТОВ «МАСТЕР-АВІА»;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» від 23.09.2022 № 130-26.13/07-2103е. Листом від 18.10.2022 № 5.2-1.7-452 (вх. Комітету № 8-07/8648 від 04.11.2022) отримано відповідь від «Інформація, доступ до якої обмежено»;
 - ТОВ «МАСТЕР-АВІА» від 30.04.2024 № 130-26.13/07-4412е. Листом від 09.05.2024 № МА 1.01-02-24-152 (вх. Комітету № 8-07/6603 від 10.05.2024) отримано відповідь від ТОВ «МАСТЕР-АВІА»;

- «Інформація, доступ до якої обмежено» від 30.04.2024 № 130-26.13/07-4413е. Листом від 09.05.2024 № 053/02-186 (вх. Комітету № 8-07/6797 від 15.05.2024) отримано відповідь від «Інформація, доступ до якої обмежено»;

- Державної податкової служби України (ДПС) від 26.04.2024 № 130-29.1/-4281е. Листом від 30.04.2024 № 5830/5/99-00-04-03-01-05 (вх. Комітету № 7-07/6098 від 30.04.2024) отримано відповідь від ДПС.

Також Комітет отримав листи від ТОВ «МАСТЕР-АВІА» від 25.04.2024 № МА 1.01-02-24-144/1 (вх. Комітету № 8-07/5891 від 25.04.2024) та «Інформація, доступ до якої обмежено» від 25.04.2024 № 053/02/1/7-48 (вх. Комітету № 8-07/5863 від 25.04.2024).

- (36) За результатами збору та аналізу доказів складено подання від 25.11.2024 № 130-26.13/24-16/444-спр із попередніми висновками у справі (далі – Подання), копії якого надіслано до ТОВ «МАСТЕР-АВІА» листом від 25.11.2024 № 130-29.3/07-11311е та «Інформація, доступ до якої обмежено» листом від 25.11.2024 № 130-29.3/07-11310е.
- (37) Листом від 25.11.2024 № 130-29.3/07-11312е (рекомендоване поштове відправлення № 0303500134707) до ТОВ «СКАЙЛАЙН-ХЕНДЛІНГ» направлено копію подання з попередніми висновками у справі. Зазначене поштове відправлення не отримано ТОВ «СКАЙЛАЙН-ХЕНДЛІНГ» та повернено до Комітету з позначкою «за закінченням терміну зберігання».
- (38) Інформацію про попередні висновки у Справі та інформацію про дату, час і місце розгляду зазначеної справи на засіданні Тимчасової адміністративної колегії Антимонопольного комітету України відповідно до абзацу четвертого пункту 26 розділу VII Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), розміщено 19.12.2024 на офіційному вебсайті Комітету за посиланням <https://amcu.gov.ua/news/informatsiia-pro-poperedni-vysnovky-u-spravi-130-261324-16-pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-rozghliad-zaznachenoi-spravy-na-zasidanni-tymchasovoi>
- (39) Відповідь на Подання ТОВ «МАСТЕР-АВІА» надало листом від 04.12.2024 № МА 1.01-02-24-230 (вх. Комітету № 8-07/15309 від 06.12.2024) та «Інформація, доступ до якої обмежено» – листом від 13.12.2024 № 053/02-392 (вх. Комітету № 8-07/15654 від 13.12.2024). ТОВ «СКАЙЛАЙН-ХЕНДЛІНГ» відповіді на Подання не надало.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (40) Відповідно до статті 1 Повітряного кодексу України⁵ (далі – Кодекс):
- аеродром - визначена ділянка земної, водної поверхні, включаючи будь-які будівлі, споруди і обладнання, призначена повністю чи частково для вильоту, прибуття, стоянки та руху по такій поверхні повітряних суден;
 - аеропорт - комплекс споруд, що призначений для приймання, відправлення повітряних суден, обслуговування повітряних перевезень, проведення робіт з технічного обслуговування і має для таких цілей аеродром, аеровокзал, інші наземні споруди та необхідне обладнання;
 - експлуатант аеродрому - юридична особа, що здійснює експлуатацію аеродрому;
 - експлуатант аеропорту - юридична особа, що є утримувачем сертифіката аеродрому та має сертифікат на право здійснення діяльності з наземного адміністрування в аеропорту.

⁵В редакції Кодексу на 01.01.2024.

Експлуатант аеропорту може мати також інші сертифікати та здійснювати інші види аеропортової діяльності, крім визначених у цьому абзаці;

- користувач аеропорту (аеродрому) - юридична або фізична особа, що здійснює повітряні перевезення пасажирів, пошти, вантажу або виконує інші види польотів;
- наземне обслуговування - послуги з наземного обслуговування повітряних суден, екіпажу, пасажирів, вантажу, багажу, пошти, що надаються користувачам аеропорту на території аеропорту (аеродрому) або за його межами.

(41) Згідно зі статтею 66 Кодексу:

- керівник експлуатанта аеродрому несе відповідальність за забезпечення безпеки польотів, контроль за станом приаеродромної території, будівництвом об'єктів, діяльністю суб'єктів на аеродромі та на приаеродромній території, контроль за дотриманням вимог щодо встановлення і розміщення маркірувальних знаків та радіотехнічних пристроїв, підтримання встановленого порядку виконання і забезпечення польотів на аеродромі та здійснює координацію діяльності на аеродромі підприємств і організацій;
- з метою забезпечення безпеки польотів керівник експлуатанта аеродрому є незалежним у прийнятті рішень щодо забезпечення безпеки авіації на аеродромі;
- експлуатант аеродрому не має права вживати дискримінаційних заходів та обмежувати права користувачів аеропорту, суб'єктів з наземного обслуговування.

(42) Відповідно до частини першої статті 70 Кодексу експлуатант аеропорту забезпечує прийняття та відправку повітряних суден, організацію наземного обслуговування повітряних суден, пасажирів, екіпажів, багажу, вантажу та пошти, повинен мати для цього аеродром, споруди, обладнання, техніку, персонал і може включати розташовані на його території об'єкти системи організації повітряного руху, метеорологічного обслуговування, вертолітні майданчики, під'їзні колії із смугами відведення, об'єкти соціальної сфери та інші спорудження і об'єкти.

(43) Згідно зі статтею 72 Кодексу експлуатант аеропорту несе відповідальність за організацію заходів щодо безпеки польотів, авіаційної безпеки, організацію наземного обслуговування, організацію і проведення пошукових, аварійно-рятувальних і протипожежних робіт у разі аварійних чи надзвичайних подій з повітряними суднами на території аеропорту та в районі аеродрому, ефективне надання послуг користувачам аеропорту.

Експлуатант аеропорту може одночасно бути експлуатантом аеродрому.

Експлуатант аеропорту може самостійно надавати послуги в аеропорту, а також на договірних умовах передавати право на наземне обслуговування в аеропорту юридичним чи фізичним особам, що відповідають вимогам авіаційних правил України.

(44) Статтею 77 Кодексу визначено, що суб'єкти авіаційної діяльності, які надають послуги з наземного обслуговування, що підлягають обов'язковій сертифікації, провадять свою діяльність на території аеропорту та аеродрому на підставі відповідного сертифіката, виданого уповноваженим органом з питань цивільної авіації, а також договору, укладеного з експлуатантом аеропорту (аеродрому)⁶.

⁶Внесено зміни відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку авіації загального призначення, адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері цивільної авіації, встановлення додаткових механізмів здійснення ефективного контролю за забезпеченням безпеки авіації та дерегуляції господарської діяльності у галузі цивільної авіації» від 21 березня 2023 р. № 3007-ІХ (далі – Закон від 21.03.2023 № 3007-ІХ), а саме: «суб'єкти авіаційної діяльності надають послуги «Інформація, доступ до якої обмежено»».

- (45) Відповідно до статті 78 Кодексу експлуатанти аеропорту (аеродрому), виходячи з організаційно-технічних можливостей, зобов'язані створити суб'єктам авіаційної діяльності, що провадять діяльність в аеропорту, рівні умови користування аеропортом та аеродромом, якщо інше не передбачено законодавством.
- З метою забезпечення контролю держави за монополістичною діяльністю у сфері надання послуг в аеропорту встановлюється перелік спеціалізованих послуг, які належать до ринків, що перебувають у стані природних монополій, та можуть надаватися лише в аеропортах. Перелік таких спеціалізованих послуг встановлюється Кабінетом Міністрів України.
- (46) Згідно із частиною 11 статті 85 Кодексу авіаційний персонал та персонал, задіяний в авіаційній діяльності, робота якого безпосередньо пов'язана із забезпеченням авіаційної безпеки, можуть бути допущені до здійснення такої діяльності лише за наявності відповідних документів з авіаційної безпеки, виданих сертифікованими навчальними закладами.
- (47) Відповідно до частини тринадцятої статті 85 Кодексу персонал служб авіаційної безпеки, а також персонал, який працює без супроводження у контрольованих зонах аеропорту або аеродрому, повинен пройти спеціальну перевірку правоохоронних органів до одержання права доступу до таких зон.
- З метою унеможливлення пронесення на борт повітряного судна або в зону обмеженого доступу, що охороняється, зброї, вибухівки або інших небезпечних предметів, речовин тощо, які можуть бути використані для здійснення акту незаконного втручання і пронесення яких не дозволяється, зокрема, застосовуються:
- контроль доступу осіб та транспортних засобів до контрольованої зони аеропортів (аеродромів), зон обмеженого доступу, що охороняються, стерильних зон та критичних частин зон обмеженого доступу, що охороняються;
 - контроль на безпеку персоналу, транспортних засобів, яким надається доступ до зон обмеженого доступу, що охороняються.
- (48) Згідно з абзацом третім пункту 6 розділу III Закону України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 21.03.2017 № 1965-VIII жодна особа або транспортний засіб не може увійти або заїхати до контрольованої зони без перепустки, а до стерильних зон та зон обмеженого доступу, що охороняються, - без перепустки та проходження контролю на безпеку, який повинен здійснюватися належним чином на постійній основі.
- (49) Відповідно до пункту 21 постанови КМУ від 18.08.10 № 751 «Про затвердження Положення про пункти пропуску через державний кордон та пункти контролю» у пунктах пропуску для повітряного сполучення у міжнародних аеропортах, де запроваджено систему перепусток аеропорту, представницькі картки не використовуються. Всі особи, які у зв'язку із службовою необхідністю мають право перебувати в зонах прикордонного та митного контролю, повинні отримати дозвіл відповідних підрозділів зазначених організацій. Підтвердження такого дозволу зазначається в перепустках аеропорту з визначенням відповідних зон доступу.
- (50) Відповідно до наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України від 29.08.11 № 627 «Про затвердження Порядку дій посадових осіб органів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України щодо установа режиму в пунктах пропуску через державний кордон, здійснення контролю за його додержанням, а також організації і забезпечення взаємодії та координації контрольних органів і служб, що здійснюють різні види контролю або беруть участь у забезпеченні режиму в пунктах

пропуску через державний кордон», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.09.2011 за № 1117/19855, режим у пунктах пропуску для міжнародного та міждержавного сполучення встановлюється наказом начальника органу охорони державного кордону за погодженням з начальником митного органу та керівником підприємства, на території якого розміщено пункт пропуску через державний кордон. Режим у місцевих пунктах пропуску встановлюється наказом начальника органу охорони державного кордону за погодженням з керівником органу місцевого самоврядування.

- (51) Відповідно до статті 1 Закону України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 21 березня 2017 року № 1965-VIII (далі – Закон) аеродром – визначена ділянка земної, водної поверхні, включаючи будь-які будівлі, споруди і обладнання, призначена повністю чи частково для вильоту, прибуття, стоянки та руху по такій поверхні повітряних суден;
- аеропорт - комплекс споруд, що призначений для приймання, відправлення повітряних суден, обслуговування повітряних перевезень, проведення робіт з технічного обслуговування і має для таких цілей аеродром, аеровокзал, інші наземні споруди та необхідне обладнання;
- сертифікація (схвалення) - процедура підтвердження відповідності суб'єкта або об'єкта авіаційної діяльності встановленим вимогам законодавства, у тому числі авіаційним правилам України, та видача відповідного сертифіката;
- контрольована зона - робоча площа авіапідприємства, аеропорту, прилегла до неї територія, а також розташовані поблизу них приміщення, доступ до яких контролюється;
- контроль на безпеку - спеціальні заходи щодо запобігання внесенню в зони обмеженого доступу, що охороняються, критичні частини таких зон і стерильні зони та на борт повітряного судна зброї, вибухових речовин та інших небезпечних предметів, які можуть бути використані для вчинення акту незаконного втручання;
- контрольні органи і служби - державні органи і служби, які здійснюють митний контроль та митне оформлення, прикордонний, санітарний, ветеринарний, фітосанітарний, радіологічний, екологічний контроль, контроль за вивезенням з території України культурних цінностей, інші передбачені законом види державного контролю, що здійснюється під час перетинання державного кордону.
- (52) Згідно з пунктом 50 розділу VII Закону керівники аеропортів спільно з керівниками суб'єктів авіаційної діяльності, які провадять її в контрольованій зоні аеропорту, визначають зони, в яких виконуються життєво важливі роботи для безперервного забезпечення безпечної діяльності цивільної авіації в аеропорту.
- (53) Відповідно до пункту 52 розділу VII Закону у кожному аеропорту (на аеродромі) встановлюється єдина пропускна система, затверджена керівником аеропорту. Управління такою системою, організацію виготовлення та прийняття рішення про видачу перепусток здійснює заступник керівника аеропорту з авіаційної безпеки. Керівники суб'єктів авіаційної діяльності, що постійно працюють у контрольованій зоні аеропорту або аеродрому, подають керівникові аеропорту або аеродрому обґрунтований список осіб, яким необхідно отримати дозвіл для перебування без супроводження у відповідній зоні аеропорту або аеродрому.
- (54) Види аеропортової діяльності, що підлягають сертифікації, визначені додатком 1 до Правил сертифікації аеропортів (далі – Правила сертифікації аеропортів), затверджених наказом Державної служби з нагляду за забезпеченням безпеки авіації⁷ (далі –

⁷Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 № 520 «Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України» змінено найменування на Державну авіаційну службу України

Державіаслужба) від 13.06.2006 № 407, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.06.2006 за № 740/12614 (зі змінами).

- (55) Згідно з пунктом 1.1 розділу I ці Правила поширюються і є обов'язковими для юридичних осіб або структурних підрозділів юридичних осіб незалежно від їх форм власності та відомчої належності, які здійснюють аеропортову діяльність в аеропортах України. Правила використовуються для сертифікації технологічних процесів, виробничих структур, організаційних та технічних систем і засобів виробництва з метою підтвердження їх відповідності вимогам чинного законодавства та нормативних документів України, спрямованих на забезпечення безпеки польотів (далі – БП), авіаційної безпеки (далі – АБ), екологічної безпеки (далі – ЕБ) та охорони праці (далі – ОП) на об'єктах, призначених для приймання та відправлення повітряних суден (далі – ПС), обслуговування авіаційних перевезень та авіаційних робіт (пункт 1.3 розділу I Правил сертифікації аеропортів).
- (56) Відповідно до Правил сертифікації аеропортів терміни:
аеропорт визначено як підприємство, що здійснює приймання і відправлення ПС, пасажирів, багажу, пошти і вантажів, обслуговування польотів ПС і екіпажів, яке має для цього аеродром, аеровокзал, інші наземні споруди, а також необхідну структуру, обладнання, авіаційний персонал та інших працівників;
аеропортова діяльність - виконання технологічних процесів і підтримання в експлуатаційному стані споруд, механізмів, машин та обладнання для забезпечення зльоту, посадки, маневрування, стоянки ПС, технічного обслуговування ПС, забезпечення паливно-мастильними матеріалами і спеціальними рідинами, обслуговування пасажирів, екіпажів, багажу, пошти, вантажів та забезпечення авіаційних робіт;
наземне забезпечення - послуги, які необхідні для забезпечення прильоту, вильоту, переміщення, стоянки та обслуговування ПС, обслуговування пасажирів, екіпажів, багажу, пошти, вантажів та забезпечення авіаційних робіт;
сертифікат відповідності - документ, який підтверджує, що послуги, система управління якістю, система екологічного менеджменту, персоналу відповідають установленим вимогам законодавства та нормативних документів.
- (57) Відповідно до підпункту 2.2.4 пункту 2.2 глави 2 Правил сертифікації аеропортів власник Сертифіката відповідає за підтримання виробничої діяльності на рівні сертифікаційних вимог протягом усього терміну дії виданого Сертифіката і не має права передавати його іншій юридичній особі.
- (58) Види аеропортової діяльності, що підлягають сертифікації, передбачено в додатку 1 до Правил сертифікації аеропортів. Згідно з додатком 1 до зазначених Правил обов'язковій сертифікації в порядку, встановленому Правилами, підлягають, зокрема, такі види діяльності:
- забезпечення обслуговування пасажирів, багажу, пошти та вантажів;
 - наземне адміністрування в аеропорту;
 - обслуговування на пероні та місцях стоянок повітряних суден (далі – ПС).
- (59) Відповідно до підпункту 3.1.2 пункту 3.1 глави 3 Правил сертифікації аеропортів заявка суб'єкта аеропортової діяльності на одержання Сертифіката (далі – Заявка) надається до органу сертифікації у таких випадках:
- при первинній сертифікації;
 - при закінченні терміну дії попереднього Сертифіката;
 - при відновленні після скасування або призупинення дії Сертифіката;

- при необхідності оформлення змін або доповнень до Сертифіката, який був виданий раніше.

- (60) Водночас згідно з додатком 3 до Правил сертифікації аеропортів до переліку необхідного комплексу доказової документації, що додає Заявник до Заявки на сертифікацію, додається копія укладеної з аеропортом Генеральної угоди (договору) **про комерційне виконання конкретних аеропортових послуг для суб'єктів комерційного обслуговування як обов'язкового документа, необхідного для одержання сертифіката.**

6. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (61) Аналіз та дослідження становища на ринку суб'єкта господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» під час надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» здійснювалися відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 цієї Методики, згідно з яким етапи визначення монопольного (домінуючого) становища, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

6.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (62) Об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища відповідно до пункту 3.1 розділу 3 Методики є:
- суб'єкт господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено»;
 - надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».

6.2. Визначення переліку товарів (послуг)

- (63) Згідно з пунктом 4.1 розділу 4 Методики перелік товарів, щодо яких має визначитися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

- (64) Товаром, щодо якого визначається монопольне становище, є ринок надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».

6.3. Визначення товарних меж ринку

- (65) Відповідно до пункту 5.1 розділу 5 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (66) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари. При цьому суб'єкт природної

монополії – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.

- (67) Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про природні монополії» зведений перелік суб'єктів природних монополій ведеться Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, а в інших сферах, в яких діють суб'єкти природних монополій, – національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері або органами виконавчої влади, що здійснюють функції такого регулювання до створення зазначених комісій.
- (68) Згідно зі зведеним переліком суб'єктів природних монополій «Інформація, доступ до якої обмежено» включено до зазначеного переліку як суб'єкт природної монополії за такими видами діяльності, як забезпечення посадки, зльоту повітряного судна, забезпечення авіаційної безпеки, забезпечення наднормативної стоянки повітряного судна.
- (69) Підставою включення до зведеного переліку є лист Міністерства інфраструктури України⁸ від 16.05.2014 № 5031/11/10-14 про включення «Інформація, доступ до якої обмежено» до переліку суб'єктів природних монополій.
- (70) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» до сфери діяльності природних монополій належить, зокрема, надання спеціалізованих послуг в аеропортах відповідно до переліку, який визначається Кабінетом Міністрів України.
- (71) Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 14.07.2010 № 590 «Про затвердження переліку спеціалізованих послуг аеропортів» (далі – постанова КМУ) до спеціалізованих послуг аеропортів, що є сферою природної монополії, належать такі послуги:
- забезпечення посадки, зльоту ПС;
 - забезпечення авіаційної безпеки;
 - забезпечення приймання, зберігання, контролю за якістю та видачі авіаційного пального для заливу у паливозаправник або заправлення баків ПС;
 - забезпечення наднормативної стоянки ПС;
 - забезпечення обслуговування пасажирів в аеровокзалі.
- (72) Отже, спеціалізовані послуги аеропорту надає виключно аеропорт як суб'єкт природної монополії та є відповідним комплексом послуг, які надає аеропорт суб'єктам авіаційної діяльності.
- (73) Спеціалізовані послуги аеропорту надаються за допомогою спеціалізованого обладнання та спеціалізованої інфраструктури, які є у власності аеропорту.
- (74) Надання комплексу спеціалізованих послуг в аеропорту є окремим ринком.
- (75) Під час надання спеціалізованих послуг аеропорт фактично забезпечує здійснення всієї аеропортової діяльності та забезпечує, зокрема, доступ суб'єктів господарювання (контрагентів аеропорту, операторів послуг із наземного обслуговування) на ринок надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» на території самого аеропорту, який є суміжним до ринку надання спеціалізованих послуг аеропорту та напряму залежать від надання аеропортом цих спеціалізованих послуг.

⁸На сьогодні здійснює функції державного регулювання суб'єктів природних монополій у сфері транспорту до утворення відповідної національної комісії.

- (76) Крім ринку спеціалізованих послуг аеропорту (регулюється державою), визначеного Законом України «Про природні монополії» та постановою КМУ, існують суміжні ринки, які не підпадають під державне регулювання, оскільки на цих ринках існує конкуренція. Наприклад, ринок надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» включає, зокрема, такі послуги, як:
- супроводження, руління та буксирування ПС перед вильотом та після прильоту;
 - реєстрація та оформлення пасажирів, їх посадки та висадки;
 - оформлення перевізної документації;
 - обробка багажу, пошти і вантажів, їх навантаження (розвантаження) на борт (з борту) ПС;
 - надання послуг із завантаження та розвантаження, включаючи бортове харчування (кейтерінг);
 - миття, зняття зледеніння;
 - заправлення ПС авіаційним паливом і спеціальними рідинами тощо.
- (77) У той же час, виходячи з організаційно-технічних можливостей аеропорту експлуатантом аеропорту можуть бути встановлені обмеження щодо кількості постачальників послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» за відповідним напрямом у випадку, якщо аеропорт має обмеження у вільних виробничих площах чи пропускній здатності. Обмеження кількості постачальників послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» можуть вводитися за такими послугами:
- обслуговування багажу;
 - обслуговування на пероні та місцях стоянки;
 - забезпечення пально-мастильними матеріалами;
 - обслуговування вантажу та пошти.
- За іншими послугами з наземного обслуговування обмеження кількості постачальників таких послуг відсутні.
- (78) «Інформація, доступ до якої обмежено» здійснювало свою діяльність на підставі Сертифікатів, а саме: аеродрому, аеропорту, служби авіаційної безпеки, служби пошукового, аварійно-рятувального та протипожежного забезпечення, наземного адміністрування, забезпечення спецтранспортом та засобами механізації (обслуговування на пероні та містах стоянок ПС)⁹.
- (79) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» здійснювало свою діяльність на підставі Сертифікатів відповідності, а саме: забезпечення авіаційної безпеки; наземного адміністрування в аеропорту; обслуговування пасажирів, багажу; забезпечення спецтранспортом та засобами механізації – комплекс заходів із виконання наземних транспортних послуг, необхідних для авіаційної діяльності; обслуговування на пероні та містах стоянок ПС; прийому, зберігання, підготовки до видачі, видача на заправку в засоби заправки та заправлення повітряних суден авіапаливом; забезпечення обслуговування вантажів та пошти¹⁰.
- (80) Отже, суміжними ринками із ринком надання спеціалізованих послуг аеропорту є ринки «Інформація, доступ до якої обмежено», які включають в себе додаткові (допоміжні)

⁹Листом від 25.04.2024 № 053/02/1/7-48 (вх. Комітету № 8-07/5863 від 25.04.2024) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомило Комітет, що з 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, не може здійснювати авіаційну діяльність та іншу прибуткову діяльність.

¹⁰Листом від 25.04.2024 № МА 1.01-02-24-144/1 (вх. Комітету № 8-07/5891 від 25.04.2024) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» повідомило Комітет, що з 24.02.2022, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» призупинило свою діяльність на території «Інформація, доступ до якої обмежено».

послуги із забезпечення аеропортової діяльності та які можуть надавати як аеропорт, так й інші суб'єкти господарювання. Оскільки ринок послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» напряму залежить від надання спеціалізованих послуг аеропорту, що пов'язано з потребою використання спеціалізованої інфраструктури аеропорту та спеціалізованого обладнання, умови конкуренції на ринках «Інформація, доступ до якої обмежено» фактично визначає надавач спеціалізованих послуг аеропорту.

- (81) Враховуючи наведене, товарними межами ринку є надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», що є суміжним ринком до надання спеціалізованих послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».

6.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (82) Відповідно до пункту 6.1 розділу 6 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з погляду споживача, придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

- (83) Оскільки для споживача не просто невігідно, а й фізично неможливо переміщуватися в інші аеропорти України для надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», існує економічний бар'єр, який обмежує ринок послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» територіальними межами аеропортів.

- (84) Отже, ринок послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є локалізованим, у результаті чого на території України існує низка регіональних (у межах аеропортів) товарних ринків, зокрема й надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (85) Враховуючи зазначене, територія, у межах якої споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар, обмежена територією «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (86) Отже, територіальними (географічними) межами ринку надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» є територія аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».

6.5. Часові межі ринку

- (87) Відповідно до пункту 7.1 розділу 7 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

- (88) Між ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та ТОВ «Транс-Аерохендлінг» було укладено Генеральну угоду про комерційне виконання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» від 01.10.2013 № МА 403/13 (далі – Генеральна угода від 01.10.2013 № 403/13), відповідно до якої: *Обслуговуючій компанії (ТОВ «Транс-Аерохендлінг») надається доступ до інфраструктури Аеропорту настільки, наскільки це необхідно Обслуговуючій компанії для надання Послуг», термін дії якої закінчився 31.12.2015.* «Інформація, доступ до якої обмежено» листом від 26.11.2015 № 5.2-1.8-887 запропонувало до підписання та надіслало ТОВ «Транс-Аерохендлінг» два підписаних примірники Генеральної угоди про співробітництво у сфері надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» № 276-2015 від 08.12.2015, термін дії якої закінчився 05.03.2018.

В подальшому за інформацією, отриманою від ТОВ «Транс-Аерохендлінг»¹¹, керівництво товариства, у зв'язку з нерентабельністю, прийняло рішення в липні 2017 року припинити діяльність в аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (89) Отже, оскільки ТОВ «Транс-Аерохендлінг» припинило свою діяльність на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено», стан ринку надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» визначався в таких часових межах: із жовтня 2013 року по липень 2017 року.
- (90) Враховуючи викладене, згідно із частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у період із жовтня 2013 року по липень 2017 року суб'єкт господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» із часткою 100 відсотків на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».

6.6. Бар'єри вступу на ринок

- (91) Бар'єрами вступу на ринок надання доступу до послуг із наземного обслуговування повітряних суден, пасажирів та багажу є адміністративні бар'єри, оскільки для здійснення своєї господарської діяльності суб'єкту авіаційної діяльності, який має намір надавати послуги з наземного обслуговування в певному аеропорту, необхідно укласти договір з експлуатантом аеропорту (аеродрому) та отримати відповідний сертифікат від уповноваженого органу з питань цивільної авіації (Державіаслужба)¹². Без укладання договору з аеропортом та отримання сертифіката від Державіаслужби суб'єкт авіаційної діяльності не може здійснювати діяльність з «Інформація, доступ до якої обмежено».

7. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

7.1. Обставини, які повідомив Заявник

- (92) У своїх заявах¹³ ТОВ «Транс-Аерохендлінг», зокрема, зазначало:

«В аеропорту станом на момент надсилання заяв був лише один термінал який працював і це Термінал «А».

ТОВ «МАСТЕР-АВІА» як і «Інформація, доступ до якої обмежено» розташовані на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено». Дана територія є закритим об'єктом, а тому потрапити на таку територію звичайним особам неможливо, для цього особам потрібно замовити перепустку. Така перепустка не є безкоштовною.

На території, що належить «Інформація, доступ до якої обмежено» знаходиться пасажирський термінал (старий термінал). Проте «Інформація, доступ до якої обмежено» навмисно забороняє проводити забезпечення обслуговування пасажирів в старому терміналі, на користь терміналу «А», що належить ТОВ «МАСТЕР-АВІА».

Тобто на даний час тільки ТОВ «МАСТЕР-АВІА» маючи у власності термінал «А», може здійснювати обслуговування пасажирів.

01.07.2015 ТОВ «Транс-Аерохендлінг» проводила обслуговування пасажирів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина). У зв'язку з відсутністю альтернативи обслуговувати пасажирів в іншому терміналі «Інформація, доступ до якої обмежено», обслуговування проводилось

¹¹Лист ТОВ «Транс-Аерохендлінг» до Комітету від 28.11.2017 № 202-11/17.

¹²Стаття 77 Повітряного кодексу України;

Правила сертифікації аеропортів затверджені наказом Державіаслужби від 13.06.2006 № 407, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.06.2006 за № 740/12614 (зі змінами).

¹³Заяви від 13.07.2015 № 8-01/79-АМ та від 13.07.2015 № 8-01/80-АМ.

в терміналі «А». Під час реєстрації пасажирів, з метою витіснення компанії ТОВ «Транс-Аерохендлінг» з пасажирського обслуговування компанії «Візз Ейр» (Угорщина) «Інформація, доступ до якої обмежено» ТОВ «МАСТЕР-АВІА» навмисно знеструмила стойки реєстрації пасажирів на виліт.

Таким чином, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» створювало обставини, що перешкоджало новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних умовах з хендлінговими компаніями, які вже працювали в аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено». Таким чином ТОВ «МАСТЕР-АВІА» створювало бар'єри вступу ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на ринок «Інформація, доступ до якої обмежено».

ТОВ «МАСТЕР-АВІА» займаючи монопольне (домінуюче) становище в аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено» застосовувало різні умови для ТОВ «Транс-Аерохендлінг» без об'єктивно виправданих на те причин, відмовляючи від реалізації послуг з обслуговування пасажирів...».

Починаючи з червня 2015 року ТОВ «Транс-Аерохендлінг» зверталось до «Інформація, доступ до якої обмежено» з замовленням перепусток на працівників, однак «Інформація, доступ до якої обмежено» з невідомих причин відмовляється від видачі перепустки для співробітників ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на територію аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».

Відмова в наданні перепусток створювала становище для ТОВ «МАСТЕР-АВІА» на ринку «Інформація, доступ до якої обмежено», яке дозволяє самостійно та/або разом з «Інформація, доступ до якої обмежено» визначати умови обороту послуг на ринку. Завдяки тому, що ТОВ «МАСТЕР-АВІА» не має на ринку жодного конкурента внаслідок обмеженої можливостей доступу інших суб'єктів господарювання, у зв'язку з наявністю бар'єрів доступу на ринок компанії ТОВ «Транс-Аерохендлінг».

У ТОВ «Транс-Аерохендлінг» було зобов'язання з авіакомпанією «Візз Ейр» (Угорщина) по обслуговуванню пасажирів, однак через не видачу перепусток виконати зобов'язання не було можливості. В той же час ТОВ «Транс-Аерохендлінг», у зв'язку з неможливістю виконувати зобов'язання з авіакомпанією «Візз Ейр» (Угорщина) несло збитки.

Альтернативи отримання перепусток в іншій організації відсутні.

Таким чином, «Інформація, доступ до якої обмежено» створює обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» та створює бар'єри вступу ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на загальнодержавний ринок.

Тобто «Інформація, доступ до якої обмежено» зловживаючи своїм монопольним становищем вчиняло дії, які призводили до усунення, обмеження конкуренції та ущемлення інтересів ТОВ «Транс-Аерохендлінг», які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

«Інформація, доступ до якої обмежено» займаючи монопольне (домінуюче) становище застосовувало різні умови для ТОВ «Транс-Аерохендлінг» без об'єктивно виправданих на те причин, щоб останнє не могло виконувати зобов'язання перед авіакомпанією «Візз Ейр» (Угорщина) відмовляючи від реалізації послуг з обслуговування пасажирів...».

- (93) ТОВ «Транс-Аерохендлінг»¹⁴ відповідно до виданих Державіаслужбою сертифікатів відповідності та Генеральної угоди про комерційне виконання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» від 01.10.2013 № 403/13, укладеної між ТОВ «Транс-Аерохендлінг» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА» (далі – Генеральна угода від 01.10.2013 № 403/13), надавало на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено» комплекс послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» авіаперевізників на території Аеропорту.

¹⁴Листом від 11.10.2021 № 228/10-21 (вх. Комітету № 8-07/4579 від 18.10.2021) ТОВ «Скайлайн-Хендлінг» повідомило Комітет, що 20.11.2020 відповідно до Виписки з ЄДР № 261894687847 відбулася зміна найменування товариства з ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на ТОВ «Скайлайн-Хендлінг».

(94) Так, зокрема, згідно з Генеральною угодою Товариство мало право надавати такі послуги з наземного обслуговування:

- забезпечення обслуговування пасажирів та багажу;
- обслуговування на пероні та містах стоянок повітряних суден.

Під час здійснення Обслуговуючою компанією (ТОВ «Транс-Аерохендлінг») своєї господарської діяльності територія та інфраструктура Аеропорту вважаються територією Обслуговуючої компанії (пункт 5.1.10 Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13). Обслуговуюча компанія (ТОВ «Транс-Аерохендлінг») зобов'язується отримувати від Аеропорту відповідним чином оформлені перепустки персоналу Обслуговуючої компанії, а також перепустки на транспортні засоби Обслуговуючої компанії у порядку та за цінами, які діють на момент звернення Обслуговуючої компанії із заявою про видачу перепусток, проходити інструктаж персоналом Обслуговуючої компанії щодо норм і правил, яких необхідно дотримуватися, перебуваючи в зонах контролю (пункт 5.1.11 Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13).

Крім того, відповідно до Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13 Товариство (ТОВ «МАСТЕР-АВІА») зобов'язується:

- надавати Обслуговуючій компанії доступ до інфраструктури Аеропорту настільки, наскільки це необхідно Обслуговуючій компанії для надання Послуг (пункт 5.2.2);
- забезпечувати всі права Обслуговуючої компанії за Угодою шляхом створення рівних та прозорих умов для усіх підприємств, які співпрацюють з Аеропортом та Товариством (пункт 5.2.4);
- надавати Обслуговуючій компанії у достатній кількості площі для розміщення техніки та приміщення на території Аеропорту, включаючи бюро загубленого та знайденого багажу та його склади, офіси адміністрації, роздягальні, стійки реєстрації, каси продажу квитків, механізм для сортування багажу з моменту реєстрації і до моменту його видачі, ІТ та іншу інфраструктуру, яка необхідна Обслуговуючій компанії для надання Послуг, за окремими договорами (пункт 5.2.10).

(95) Разом із тим у Додатку № 6 до Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13 встановлено перелік авіаперевізників, яким Товариство може надавати повний комплекс послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» на території «Інформація, доступ до якої обмежено», а саме товариству з обмеженою відповідальністю «Авіалінії Візз Ер Україна» та авіакомпанії «Wizz Air Hungary Ltd» (далі – авіакомпанія «Візз Ейр» (Угорщина)).

(96) Термін дії Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13 закінчувався 31.12.2015, отже, ТОВ «Транс-Аерохендлінг» з початку червня 2015 року почало звертатися до ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо продовження терміну дії зазначеної угоди, направивши Додаткову угоду № 4, якою термін дії угоди продовжувався до 18.01.2018.

(97) Листом від 10.06.2015 № М-1.1-14-397 ТОВ «МАСТЕР-АВІА» повідомило ТОВ «Транс-Аерохендлінг», що Додаткова угода № 4 до Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13 повертається непідписаною зі сторони ТОВ «МАСТЕР-АВІА», оскільки строк дії Генеральної угоди – до 31.12.2015.

Питання подальшої дії Генеральної угоди буде розглянуто пізніше відповідно до виробничої програми на 2016 рік і доцільності подальшої співпраці.

(98) Листом від 26.11.2015 № 606-11/15 ТОВ «Транс-Аерохендлінг» запропонувало «Інформація, доступ до якої обмежено», у зв'язку з тим, що на цей час в аеропорту

здійснюється обслуговування пасажирів у терміналі, власником якого є ТОВ «МАСТЕР-АВІА», укласти тристоронню угоду про забезпечення виконання Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13, яка виключить можливість дискримінації здійснення господарської діяльності ТОВ «Транс-Аерохендлінг», забезпечить дотримання стандартів якості аеропорту в частині забезпечення своєчасності вильоту повітряних суден за розкладом, слугуватиме гарантією збереження Сертифіката відповідності ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на здійснення обслуговування пасажирів і багажу.

Разом із листом, з метою врегулювання всіх непорозумінь, ТОВ «Транс-Аерохендлінг» направило «Інформація, доступ до якої обмежено» підписану та скріплену печаткою Генеральну угоду про комерційне надання послуг із наземного обслуговування та Угоду про забезпечення виконання Генеральної угоди.

- (99) «Інформація, доступ до якої обмежено» листом від 26.11.2015 № 5.2-1.8-887 запропонувало до підписання та надіслало ТОВ «Транс-Аерохендлінг» два підписаних примірники Генеральної угоди про співробітництво у сфері надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» № 276-2015 від 08.12.2015, термін дії якої закінчився 05.03.2018.
- (100) Як зазначило ТОВ «Транс-Аерохендлінг», щоб зберегти Сертифікати відповідностей, підписано запропоновану «Інформація, доступ до якої обмежено» редакцію Генеральної угоди про співробітництво у сфері надання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» № 276-2015 від 08.12.2015.
- (101) Водночас на питання Комітету, у зв'язку із чим із 2015 року Генеральні угоди про комерційне виконання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» почало укладати «Інформація, доступ до якої обмежено», якщо раніше, а саме з 2013 по 2015 роки, такі Генеральні угоди укладало ТОВ «МАСТЕР-АВІА», ТОВ «МАСТЕР-АВІА» (листом від 12.04.2017 № М-1.1-14-337 (вх. Комітету № 8-130/3525 від 13.04.2017)) повідомило:
*«ТОВ «МАСТЕР-АВІА» до 2016 року укладалися з обслуговуючими компаніями генеральні угоди про комерційне виконання послуг з наземного обслуговування.
 З 2016 року питання укладення вищезазначених угод віднесено до компетенції «Інформація, доступ до якої обмежено», оскільки відповідно до норм ICAO¹⁵ авіаційні компанії-перевізники самі обирають хендлінгові компанії, які будуть їх обслуговувати, та укладають з ними відповідні договори про наземне обслуговування, а договори про авіаційну діяльність з авіаційними компаніями укладають аеропорти...
 Генеральна угода розглядається як Договір першого рівня, який визначає напрямки майбутньої діяльності. Договори другого рівня повинні встановлювати договірні відносини за відповідними напрямками в яких відображаються всі істотні умови господарської діяльності виконання яких і є предметом повних взаємовідносин двох суб'єктів господарювання...
 Між «Інформація, доступ до якої обмежено» та ТОВ «МАСТЕР-АВІА» у 2015 році була досягнута домовленість про те, що з 2016 року «Інформація, доступ до якої обмежено» укладатиме з авіакомпаніями-перевізниками та хендлінговими компаніями Генеральні угоди про комерційне виконання послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», а ТОВ «МАСТЕР-АВІА» укладатиме з авіакомпаніями-перевізниками договори про наземне обслуговування (Додаток В до Стандартної угоди про наземне обслуговування (СУНО) від січня 2013 року). При цьому слід зауважити, що Генеральна угода, у тексті якої відсутні істотні умови договору, угода між суб'єктами господарювання, яка передбачає наміри та правила майбутніх взаємовідносин суб'єктів авіаційної діяльності на підставі діючого законодавства та правил, що діють на території аеропортів та надає авіакомпанії-перевізнику право звертатися до Державної авіаційної служби України за*

¹⁵Міжнародна організація цивільної авіації.

отриманням відповідних дозвільних документів для встановлення повітряного сполучення з «Інформація, доступ до якої обмежено». Після цього авіакомпанія-перевізник укладає Додаток В до стандартної угоди про наземне обслуговування (СУНО) від січня 2013 року з обраною нею хендлінговою компанією, яка і здійснює її обслуговування в аеропорту».

7.2. Щодо дій «Інформація, доступ до якої обмежено» стосовно видачі перепусток у контрольну зону «Інформація, доступ до якої обмежено» ТОВ «Транс-Аерохендлінг»

(102) Відповідно до абзаців другого та третього пункту 52 розділу VII Закону України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» керівники суб'єктів авіаційної діяльності (зокрема суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з наземного обслуговування), що постійно працюють у контрольованій зоні аеропорту або аеродрому, подають керівникові аеропорту або аеродрому обґрунтований список осіб, яким необхідно отримати дозвіл для перебування без супроводження у відповідній зоні аеропорту або аеродрому.

Персонал юридичних осіб, який має допуск до контрольованих, стерильних зон і зон обмеженого доступу, що охороняються, та критичних частин зон обмеженого доступу, що охороняються, зобов'язаний мати перепустки з визначенням зон, в яких він може перебувати, та носити перепустку на видному місці.

(103) ТОВ «Транс-Аерохендлінг» листами від 17.06.2015 № 17-2/06-15, від 22.06.2015 № 367/1-06/15, від 23.06.2015 № 369-06/15 та від 30.06.2015 № 375-06/15 зверталось до «Інформація, доступ до якої обмежено» за сприянням і виконанням умов укладеної між ТОВ «Транс-Аерохендлінг» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА» Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13 та Договору про надання послуг із виготовлення та видачі перепусток від 01.10.2013 № 167-2013, укладеного між «Інформація, доступ до якої обмежено» і ТОВ «Транс-Аерохендлінг» щодо видачі перепусток в контрольну зону «Інформація, доступ до якої обмежено», оскільки зривалось обслуговування рейсів 01.07.2015 авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина).

(104) Як зазначило «Інформація, доступ до якої обмежено» у своєму листі від 30.06.2015 № 5.2.1.8-490 до Заявника, для ТОВ «Транс-Аерохендлінг» замовлені перепустки не виготовлялись у зв'язку з тим, що під час остаточного погодження листа-заявки мав факт порушення співробітником ТОВ «Транс-Аерохендлінг» перебування на території Аеропорту. На період проведення службового розслідування оформлення усіх видів перепусток було призупинено на період з 20.06.2015 по 20.07.2015¹⁶.

Так, 20.07.2015 було проведено засідання комісії представників відповідних служб Аеропорту щодо службового розслідування стосовно обставин неоформлення та невидачі перепусток «Інформація, доступ до якої обмежено» працівникам ТОВ «Транс-Аерохендлінг» та складено протокол № 5.2-1.5-04 від 20.07.2015, відповідно до якого прийнято рішення:

«1. Керівнику «Інформація, доступ до якої обмежено» надати бюро перепусток аеропорту дозвіл на постійні перепустки працівникам ТОВ «Транс-Аерохендлінг».

2. Перепустка дійсна – до кінця терміну дії відповідної Генеральної угоди № МА 403/13 від 01.10.2013, погодженої керівництвом «Інформація, доступ до якої обмежено».

3. Перепустка надає працівникам ТОВ «Транс-Аерохендлінг» право перебувати у контрольній зоні аеропорту лише на території, що безпосередньо пов'язана з необхідністю виконання робіт, визначених з урахуванням Угоди № 1 до Генеральної угоди».

¹⁶Лист «Інформація, доступ до якої обмежено» від 10.08.2015 № 5.2-1.7-606 (вх. Комітету № 8-136/7133 від 11.08.2015).

- (105) На 11.09.2015, за інформацією ТОВ «Транс-Аерохендлінг» (лист від 11.09.2015 № 8-01/8227), «Інформація, доступ до якої обмежено» не видавало його співробітникам перепустки та блокувало вже видані. Водночас безпідставно не видавалися з липня 2015 року перепустки на транспортні засоби, які до цього часу видавалися безперешкодно.
- (106) Листом від 27.10.2015 № 5.2-1.7-808 (вх. Комітету № 8-136/9496 від 27.10.2015) «Інформація, доступ до якої обмежено» повідомило Комітет, що оформлення та видача чинних постійних перепусток для персоналу ТОВ «Транс-Аерохендлінг» за заявками Товариства здійснювалося виключно у правовому колі згідно із чинними договорами, винятково з дотриманням вимог керівних документів, погоджених відповідними силовими структурами та спеціальним уповноваженим органом із питань цивільної авіації (ДАБ Державіаслужби України).
Перепустки працівників ТОВ «Транс-Аерохендлінг», які здійснюють обслуговування пасажирів та багажу в міжнародному пасажирському терміналі «А» аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено», діють тільки у визначених зонах обмеженого доступу контрольованої зони Аеропорту.
Вищезазначені перепустки спрацьовують на відповідних службових пунктах контролю аеропорту й саме на цих пунктах здійснюється контроль авіаційної безпеки.
ТОВ «Транс-Аерохендлінг» подало листи-заявки на оформлення постійної перепустки в «Інформація, доступ до якої обмежено» з правом перебування в режимних зонах митного та прикордонного контролів працівникам Товариства¹⁷.
Керівництво «Інформація, доступ до якої обмежено» розглянуло й погодило листи-заявки ТОВ «Транс-Аерохендлінг» і направило лист від 31.07.2015 № К-4.1-02-118/1 на погодження у відділ прикордонної служби «Інформація, доступ до якої обмежено».
Відділ прикордонної служби «Інформація, доступ до якої обмежено»¹⁸ листом від 06.08.2015 № 00344 повідомив, що вважає недоцільним перебування в зоні прикордонного контролю (другий поверх терміналу «А», службовий прохід) працівників ТОВ «Транс-Аерохендлінг».
Також «Інформація, доступ до якої обмежено» у своєму листі повідомило, що згідно з листами-заявками від ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на оформлення перепусток на транспортні засоби перепустки були виготовлені, видані, але знов повернені бюро перепусток Аеропорту у зв'язку з тим, що ТОВ «Транс-Аерохендлінг» не виконало умов договору «Про надання послуг з виготовлення та видачі перепусток» від 01.10.2012 № 167-2013, а саме не здійснило оплату за надані послуги (оплата за послуги здійснюється шляхом 100% попередньої оплати на підставі рахунка-фактури).
- (107) Отже, з наявного вбачається, що «Інформація, доступ до якої обмежено» не вчиняло дій, які б обмежували діяльність ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».

¹⁷Відповідно до пункту 21 постанови КМУ від 18.08.2010 № 751 «Про затвердження Положення про пункти пропуску через державний кордон та пункти контролю» у пунктах пропуску для повітряного сполучення у міжнародних аеропортах, де запроваджено систему перепусток аеропорту, всі особи, які у зв'язку із службовою необхідністю мають право перебувати в зонах прикордонного та митного контролю, повинні отримати дозвіл відповідних підрозділів зазначених організацій. Підтвердження такого дозволу зазначається в перепустках аеропорту з визначенням відповідних зон доступу.

¹⁸Кожний загін Державної прикордонної служби України, який закріплений за певним аеропортом, затверджує накази про режим у пункті пропуску та зони прикордонного контролю, у яких, зокрема, зазначається, що усі особи (співробітники контрольних служб, працівники аеропорту, представники авіакомпаній та інші особи, задіяні в забезпеченні функціонування аеропорту), які у зв'язку зі службовою необхідністю мають право перебувати в зоні прикордонного контролю, повинні отримати дозвіл **начальника** підрозділу охорони кордону. Співробітникам контрольних служб (органів) та інших підприємств (організацій, установ), які функціонують у пункті пропуску, необхідно перебувати в ньому за своїми службовими посвідченням відповідно до затверджених начальником прикордонного загону списків і графіків робіт.

7.3. Щодо обслуговування рейсів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина)

- (108) У Заявах ТОВ «Транс-Аерохендлінг» зазначало, що між авіакомпанією «Візз Ейр» (Угорщина) і ТОВ «Транс-Аерохендлінг» укладено договір «Інформація, доступ до якої обмежено», згідно з яким Товариство з 01.11.2013 надавало послуги авіакомпанії з «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (109) Оскільки ТОВ «Транс-Аерохендлінг» здійснювало обслуговування міжнародних рейсів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина), для належного обслуговування рейсів вищезазначеної авіакомпанії між ТОВ «Транс-Аерохендлінг» і ТОВ «МАСТЕР-АВІА» було укладено Договір про надання «Інформація, доступ до якої обмежено» від 18.02.2014 № МА 22/02-14 (далі – Договір від 18.02.2014 № МА 22/02-14) строком на один рік із пролонгацією. Згідно із зазначеним Договором ТОВ «МАСТЕР-АВІА» як Субпідрядна обслуговуюча компанія надає послуги «Інформація, доступ до якої обмежено». Перед закінченням 15.03.2015 терміну дії Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» направило Додаток до договору ТОВ «Транс-Аерохендлінг», яким мало намір подовжити його до 31.10.2015. У той же час ТОВ «Транс-Аерохендлінг» відмовилося підписувати Додаток до Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 з терміном дії до **31.10.2015**.
У зв'язку із цим, між ТОВ «МАСТЕР-АВІА» і ТОВ «Транс-Аерохендлінг» було укладено протокол розбіжностей від 15.03.2015 до Додаткової угоди № 1 від 15.03.2015 до Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 про те, що *«сторони узгоджують викласти п.1 Угоди № 1 від 15.03.15 до Договору № МА 22/02-14 у редакції Обслуговуючої компанії (ТОВ «Транс-Аерохендлінг»): продовжити строк дії договору № МА 22/02-14 від 18.02.2014 до 30 червня 2015 року»*.
- (110) Листом від 19.06.2015 № 367-06/15 ТОВ «Транс-Аерохендлінг» зазначало, що у зв'язку із закінченням (30.06.2015) терміну дії Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 ТОВ «Транс-Аерохендлінг» згідно із сертифікатом відповідності № ІЕV-СКО-220-02, виданим 19.01.2015 Державіаслужбою, з 01.07.2015 має намір самостійно здійснювати обслуговування пасажирів і багажу.
Враховуючи викладене, ТОВ «Транс-Аерохендлінг» запропонувало ТОВ «МАСТЕР-АВІА» відповідно до пункту 8.3 Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 посприяти в забезпеченні поступового переходу до нового виконавця послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» та дотримання відповідних стандартів рівня обслуговування.
- (111) Водночас листом від 26.06.2015 № 366/06-15 ТОВ «Транс-Аерохендлінг» надіслало до ТОВ «МАСТЕР-АВІА» Додаткову угоду № 2, згідно з якою термін дії Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 пропонувалося подовжити до 15.07.2015 включно та терміном до 01.07.2015 надати підписану ТОВ «МАСТЕР-АВІА» зазначену Додаткову угоду № 2.
- (112) Оскільки на 30.06.2015 жодної відповіді від ТОВ «МАСТЕР-АВІА» не було отримано, з метою запобігання зриву обслуговування рейсів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина) ТОВ «Транс-Аерохендлінг» звернулося до ТОВ «МАСТЕР-АВІА» листом від 01.07.2015 № 379-07/15 стосовно того, що ТОВ «Транс-Аерохендлінг» повідомляло про здійснення з 01.07.2015 самостійного обслуговування пасажирів відповідно до Генеральної угоди, Договору з авіаперевізником та чинного Сертифіката відповідності, а також просило відповідно до пункту 8.3 Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 посприяти в забезпеченні плавного переходу до виконання ТОВ «Транс-Аерохендлінг» послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» та дотримання відповідних стандартів рівня обслуговування.
Проте на 01.07.2015 ТОВ «МАСТЕР-АВІА» не повідомило про підписання вказаного Додатка № 2.

- (113) Отже з 01.07.2015 ТОВ «Транс-Аерохендлінг» розпочало самостійне обслуговування пасажирів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина), а саме реєстрацію пасажирів. Реєстрація пасажирів здійснювалась у терміналі А «Інформація, доступ до якої обмежено», який належить ТОВ «МАСТЕР-АВІА» (термінал побудований ТОВ «МАСТЕР-АВІА» до ЄВРО 2012).
Проведення реєстрації пасажирів було зірвано (як зазначив Заявник) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» шляхом відключення від електричної енергії стійок реєстрації, а потім багажних стрічок.
- (114) Разом із тим ТОВ «МАСТЕР-АВІА» листом від 01.07.2015 № М.1.1-14-459 повідомило ТОВ «Транс-Аерохендлінг», що *«листом від 19.06.2015 № 367-06/15 остаточно ініціювало розірвання Договору від 18.02.2014 № МА 22/02-14 підтвердивши свою позицію викладену в протоколі розбіжностей до Угоди № 1 від 15.03.2015, який є невід'ємною частиною Договору.*
Проаналізувавши дану ситуацію ТОВ «МАСТЕР-АВІА» дійшло висновку, що така дія несла в собі загрозу польотів однієї з провідних авіакомпанія «Візз Ейр» (Угорщина), а виконання пункту 8.3 Договору є неможливим як з юридичної, так і з технічної сторони в термін запропонований ТОВ «Транс-Аерохендлінг».
З метою уникнення в подальшому таких ризиків, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» маючи всі ресурси для виконання послуг з наземного обслуговування могло самостійно надавати їх авіаперевізникам та не мало намірів продовжувати співпрацю з ТОВ «Транс-Аерохендлінг» з даного напрямку».
Отже, Договір від 18.02.2014 № МА 22/02-14, укладений ТОВ «МАСТЕР-АВІА» з ТОВ «Транс-Аерохендлінг», припинив свою дію 30.06.2015 та не був продовжений.
- (115) На вимогу Комітету про надання інформації від 28.07.2015 № 136-29/07-7928 ТОВ «МАСТЕР-АВІА» листом від 10.08.2015 № М-1.1-13-571 (вх. Комітету № 8-136/7132 від 11.08.2015) повідомило, що оскільки ТОВ «Транс-Аерохендлінг» відмовилося від оплати інфраструктурного платежу (ціна послуги) (Додаток № 5 до Генеральної угоди від 01.10.2013 № МА 403/13), а саме стійок реєстрації та конвертної системи догляду багажу, то саме цим фактом підтверджується відмова ТОВ «Транс-Аерохендлінг» від використання стійок реєстрації в аеропорту.
Також ТОВ «МАСТЕР-АВІА» у своєму листі зазначило, що ТОВ «МАСТЕР-АВІА» повідомило ТОВ «Транс-Аерохендлінг» про те, що буде виконувати повний комплекс із «Інформація, доступ до якої обмежено», оскільки в ТОВ «Транс-Аерохендлінг» відсутній сертифікат відповідності на наземне адміністрування в «Інформація, доступ до якої обмежено», що не дає підстав для здійснення повного комплексу з наземного обслуговування.
- (116) Як стверджувало ТОВ «Транс-Аерохендлінг», авіакомпанія «Візз Ейр» (Угорщина) з 01.07.2015 була змушена розірвати договірні відносини з ТОВ «Транс-Аерохендлінг» з незалежних від останнього причин, оскільки ТОВ «Транс-Аерохендлінг» не могло надавати в повному обсязі послуги «Інформація, доступ до якої обмежено».
Отже, ТОВ «МАСТЕР-АВІА» з авіакомпанією «Візз Ейр» (Угорщина) уклало додаткову угоду від 01.07.2015 до Додатка від 01.04.2015 № МА 116/13 про надання комплексу послуг «Інформація, доступ до якої обмежено», відповідно до якої почало самостійно надавати авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина) послуги «Інформація, доступ до якої обмежено».
В подальшому за інформацією, отриманою від ТОВ «Транс-Аерохендлінг» (лист від 28.11.2017 № 202-11/17), керівництво товариства у зв'язку з нерентабельністю

прийняло рішення в липні 2017 року припинити діяльність в аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (117) Враховуючи наведене, у ТОВ «Транс-Аерохендлінг» підстав для початку здійснення обслуговування рейсів авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина) не було, оскільки для такого здійснення є необхідним доступ до інфраструктури аеропорту, зокрема стійок реєстрації та багажних стрічок, за які Заявник не вніс необхідної плати.
Отже, твердження ТОВ «Транс-Аерохендлінг», що *«ТОВ «МАСТЕР-АВІА» навмисно здійснило знеструмлення стійок реєстрації та багажних стрічок, що призвело до зриву обслуговування рейсу авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина)»* не підтверджують матеріали Справи.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (118) До ТОВ «Скайлайн-Хендлінг» направлено копію Подання листом від 25.11.2024 № 130-29.3/07-11312е (рекомендоване поштове відправлення № 0303500134707), яке повернено до Комітету з позначкою «за закінченням терміну зберігання».
- (119) На виконання вимог абзацу четвертого пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), 19.12.2024 на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України розміщено інформацію щодо Подання та дати, часу й місця розгляду справи № 130-26.13/24-16 за посиланням <https://amcu.gov.ua/news/informatsiia-pro-poperedni-vysnovku-u-spravi-130-261324-16-pro-porushennia-zakonodavstva-pro-zakhyst-ekonomichnoi-konkurentsii-ta-rozghliad-zaznachenoj-spravy-na-zasidanni-tymchasovoi>.
- (120) ТОВ «МАСТЕР-АВІА» за результатами розгляду Подання надало відповідь листом від 04.12.2024 № МА 1.01-02-24-230 (вх. Комітету № 8-07/15309 від 06.12.2024), у якому зазначило, що Комітет дійшов правильного висновку щодо обставин, встановлених під час розгляду справи, які не підтверджують вчинення ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» шляхом усунення суб'єктів господарювання з ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».
Отже, керуючись положеннями статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», справа підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.
- (121) «Інформація, доступ до якої обмежено» листом від 13.12.2024 № 053/02-392 (вх. Комітету № 8-07/15654 від 13.12.2024) за результатами розгляду Подання повідомило, що «Інформація, доступ до якої обмежено» повністю згодне з попередніми висновками Комітету у Справі № 130-26.13/24-16 та підтримує закриття провадження у Справі.

9. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ У СПРАВІ

- (122) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

- (123) Згідно із частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у період із жовтня 2013 року по липень 2017 року суб'єкт господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» займало із часткою 100 відсотків монопольне (домінуюче) становище на ринку надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» на території аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (124) Згідно з пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається створення перешкод доступу на ринок (виходу з ринку) чи усунення з ринку продавців, покупців, інших суб'єктів господарювання.
- (125) Основною кваліфікуючою ознакою порушення законодавства про захист економічної конкуренції є реальний чи ймовірний наслідок дій відповідача у вигляді недопущення, усунення, обмеження конкуренції чи ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (126) З наявної інформації та матеріалів Справи Комітет не встановив, що дії суб'єкта господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» призвели до усунення з ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» ТОВ «Транс-Аерохендлінг» оскільки:
- відповідно до договору субпідряду, укладеного між ТОВ «Транс-Аерохендлінг» та ТОВ «МАСТЕР-АВІА» від 18.02.2014 № МА 22/02-14 (термін дії договору – до 30.06.2015 року), саме ТОВ «МАСТЕР-АВІА» здійснювало обслуговування авіакомпанії «Візз Ейр» (Угорщина) на підставі Додатка В № МА 116/13 від 01.04.2015 на комплекс послуг із пасажирського обслуговування до Стандартної угоди про наземне обслуговування (спрощена процедура). Разом із тим з 01.07.2015 ТОВ «МАСТЕР-АВІА» вже самостійно уклало з авіакомпанією «Візз Ейр» (Угорщина) Додаткову угоду № 5 до Додатка В № МА 116/13 від 01.04.2015, відповідно до якого надавалися послуги з пасажирського обслуговування ПС;
 - «Інформація, доступ до якої обмежено» надало підтвердні документи, що оформлення, видача та блокування чинних постійних перепусток для персоналу ТОВ «Транс-Аерохендлінг» відбувалося не з ініціативи аеропорту, а у зв'язку з порушеннями працівниками ТОВ «Транс-Аерохендлінг» контрольної зони пропуску на територію аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено», непогодженням перепусток спеціально уповноваженим органом із питань цивільної авіації, зокрема прикордонною службою «Інформація, доступ до якої обмежено», а також невиконанням умов Договору від 01.10.2012 № 167-2013 щодо оплати за виготовлення перепусток.
- (127) Отже усунення ТОВ «Транс-Аерохендлінг» з ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» шляхом відмови «Інформація, доступ до якої обмежено» щодо видачі перепусток співробітникам ТОВ «Транс-Аерохендлінг» на територію аеропорту «Інформація, доступ до якої обмежено», а також знеструмлення ТОВ «МАСТЕР-АВІА» стійок реєстрації пасажирів та багажних стрічок не встановлено.
- (128) Враховуючи наведене, обставини, які встановив Комітет, не підтверджують, що суб'єкт господарювання в особі ТОВ «МАСТЕР-АВІА» та «Інформація, доступ до якої обмежено» вчинив порушення, передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання доступу до послуг «Інформація, доступ до якої обмежено» шляхом усунення суб'єкта

господарювання з ринку послуг «Інформація, доступ до якої обмежено».

- (129) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.
- (130) Згідно з пунктом 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 09.08.2023 № 3295-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» справи про узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання, справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 130-26.13/24-16.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Колегії

Денис КЛЮШНИКОВ